

Postřehy z konference Cow Master 2024

inzerce Červnová mezinárodní konference Cow Master obsáhla během dvou dnů to nejlepší z problematiky zdraví končetin. Vysokou úroveň přednášek a workshopů si vzali na starost uznávaní experti ve svých oborech a otevřeli řadu zajímavých témat.

Během přípravy konference jsme si uvědomili, že není v silách jedince sledovat všechny trendy a vize v managementu chovu skotu. To nás inspirovalo a motivovalo k rozdělení na část přednáškovou, která probíhala v hotelu Atom v Třebíči, a část s praktickými workshopy ve spolupráci s farmou Pooslaví v Nové Vsi.

Pravidelná péče o končetiny skotu byla dlouhou dobu v pozadí a stále se najdou chovy, kde se zdraví paznehtů nepřikládá taková váha. Světové studie ukazují, že prevalence výskytu onemocnění paznehtů v chovech je téměř 30 % a má přímou souvislost se zhoršenými hospodářskými výsledky farem.

Prvním přednášejícím byl specialista na úpravu paznehtů Pieter Kloosterman, který začínal jako instruktor v centru praktického výcviku v Nizozemsku. Na tamní mezinárodní vysoké škole se stal vedoucím oddělení úpravy paznehtů pro praktický výcvik.

Nyní působí jako školitel v celé řadě zemí po celém světě. Jeho teoretická přednáška byla zaměřena na funkční úpravu paznehtů a shrnul v ní základní body, které by měl dodržovat každý člověk funkční úpravu paznehtů provádějící. Zdůraznil nutnost systematického postupu při korekci paznehtu s cílem dosáhnout ideálního tvaru, který zabezpečuje odolnost a zdraví paznehtu. Dále vyzdvihl fakt, že čím větší tlak na pazneht působí, tím více roste jeho rohovina. Hovořil i o anatomických specifikách hrudních a pánevních končetin a terapeutickém postupu u nemocí paznehtů. Další přednášku měla doktorka veterinární medicíny Andrea Fiedlerová z Německa, která se zdravím paznehtů ve své praxi zabývá již od roku 1998. Působí taktéž jako certifikovaná instruktorka funkční úpravy paznehtů. Dlouhodobě se podílí na vzdělávání paznehtářů, farmářů a veterinárních lékařů v oblasti one-

mocnění paznehtů. Její teoretická přednáška byla zaměřena na evidenci onemocnění paznehtů podle mezinárodního souboru diagnóz ICAR (International Committee for Animal Recording), jeho využití a význam. Na úvod hovořila o výzkumu v Německu, kde v 700 chovech s 85 tisíci krav sledovali výskyt onemocnění paznehtů. Výsledkem je zjištění, že v průměru 35 % krav trpělo nějakým onemocněním paznehtů. V tomto výzkumu byla hodnocena i ekonomická stránka onemocnění paznehtů, která činila v průměru ztrátu 450 eur/kravu. Seznámila účastníky konference s atlasem onemocnění paznehtů podle ICAR. Apelovala na velmi důležitou roli vedení evidence onemocnění paznehtů a jejich možného dalšího zpracování, a to na úrovni jedince, skupiny, stáda, farmy i populace. Tyto záznamy jsou nenahraditelné, jen podle důkladné evidence se můžeme rozhodovat, zda je zvíře dobré dále

léčit, nebo by ho bylo lepší vyřadit z chovu. Evidence nám také pomáhá při kontrole a vyhodnocení preventivních programů na farmě a následně i z hlediska šlechtění. Uvedla, že pokud je více než 10% výskyt chodidlového vředu, je potřeba stádo častěji strouhat. U více než 10 % výskytu digitální dermatitidy je nutné změnit celý management ovlivňující zdraví paznehtu. Svou teoretickou část zakončila výhledem do šlechtění skotu, kde uvedla, že jen pokud budeme mít dostatečně velké množství informací o onemocnění paznehtů, budeme schopni účinně šlechtit na odolnost zvířat vůči onemocnění paznehtů. Poslední teoretickou přednášku prvního dne měl doktor veterinární medicíny Bertjan Westerlaan, který aktuálně působí jako praktický lékař pro skot v oblasti preventivní medicíny a výživy dojnic na mléčných farmách v Nizozemsku. Jeho vizí je usilovat o zdravá zvířata s cílem dosažení produkce a zisku prostřednictvím maximalizace pohodlí krav a welfare zvířat. Jeho poutavá přednáška se zabývala Cow signals – welfare se zaměřením na onemocnění končetin skotu.

Svou přednášku začal tím, že zopakoval základní potřeby zvířat, kterými jsou voda, jídlo, odpočinek, být bez stresu a mít volný pohyb. Představil výsledky výzkumu z Anglie, kde sledovali 20 tisíc krav a hodnotili jejich pohybové skóre. Výsledky byly velmi překvapivé, protože pohybové skóre 1 zjistili pouze u 20 % krav, což znamená, že pouze 20 % krav je zcela zdravých! Dále uvedl i několik vlivů, které významně působí na zdraví končetin, jako je například tepelný stres, který se na onemocnění paznehtů projeví za jeden až dva měsíce po vystavení krav jeho působení. Uvedl, že metabolické one-

mocnění a diskomfort trávicího aparátu významně ovlivňují onemocnění paznehtů. Z technologických vlivů zdůraznil nevhodné lože, u kterého kráve déle trvá, než se uloží, a tím dochází k přetížení a nedokrvení nějaké z končetin a tím k vyšší pravděpodobnosti onemocnění končetin.

Odpolední program probíhal formou praktických workshopů na farmě Po-oslaviv v Nové Vsi, kde byla vytvořena čtyři stanoviště. Na prvním stanovišti doktorka Andrea Fiedlerová zájemce podrobně seznamovala s onemocněními paznehtů podle metodiky ICAR. Účastníci konference měli možnost s paní doktorkou konzultovat případy, se kterými se setkávají v praxi. Součástí tohoto workshopu byl i online kvíz v určování onemocnění podle ICAR.

Druhou zastávkou bylo stanoviště Dr. Gerwena Lammerse, PhD., který získal doktorát v oboru kožního tkáňového inženýrství zabývajícím se výzkumem fyziologie kůže a procesu hojení ran na oddělení biochemie lékařského centra v Nizozemsku. Posledních deset let působí jako manažer výzkumu a vývoje ve společnosti Intracare v oblasti onemocnění paz-

nehtů. Na tomto stanovišti se účastníci dozvěděli, jaké jsou výsledky z výzkumů zabývajících se možnostmi koupání a porovnáním jednotlivých účinných látek. Byla zde i ukázka nových trendů v preventivním ošetření paznehtů, kterými jsou nástřikové jednotky, a to jak manuální, tak automatické systémy různého typu.

Třetí zastávkou byla praktická ukázka funkční úpravy paznehtů na živé kráve, kterou prováděl Pieter Kloosterman. Mimo stáj pak probíhala ukázka několika případů onemocnění paznehtů a diskuse k úpravě takto postižených paznehtů. Účastníci konference měli možnost prodiskutovat své poznatky z praxe s instruktorem praktického výcviku úpravy paznehtů.

Poslední zastávkou byl workshop doktora Bertjana Westerlaana. V tomto workshopu se jednalo o zdokonalení se v cow signals a jeho praktické využití. V krátkosti byly účastníkům shrnuty informace z dopolední přednášky, a pak byli vysláni na základě získaných informací zhodnotit zvířata ve stáji. V druhé polovině workshopu společně probírali jednotlivé ukazatele cow signals a vytvořili doporučení, která by

chovatelům měla pomoci k dosažení větší pohody zvířat.

Druhý den konference začal opět teoretickou částí v hotelu. Jako první se přednášky ujal profesor Christoph Mülling, který po pěti letech praxe zasvětil svou profesní kariéru výuce a výzkumu na univerzitě v Lipsku. Spolupracuje na národní i mezinárodní úrovni s vědci, veterináři, studenty, paznehtáři a řadou dalších odborníků z celého světa. Jeho první přednáška byla na téma: Struktury

kůže a vývoj infekčního onemocnění končetin dermatitis digitalis (DD) u skotu. Profesor Mülling důkladně probral jednotlivé struktury kůže, jejich význam, způsob obnovy a jejich důležitou funkci bariéry proti patogenům. Velkou část přednášky popisoval samotnou patogenezi onemocnění dermatitis digitalis. Uvádí, že více než 90 % chovů trpí onemocněním DD. Pro propuknutí infekce je zásadní, že kůže hostitele musí být poškozena, následně bakterie způsobí

bující onemocnění musí přilnout na pokožku a proniknout do vnitřních struktur kůže. Jejich cílem je se dostat do dermis, kde mají ideální prostředí se dále rozvíjet.

Na tuto přednášku navázala doktorka Andrea Fiedlerová, která se zabývala managementem infekčního onemocnění dermatitis digitalis u skotu. Opět na účastníky konference apelovala, aby si vedli záznamy o onemocnění končetin. Tyto informace jsou zásadní pro kontrolu zavedených preventivních opatření, kvality ošetřování paznehtů a rozhodování, co s daným zvířetem dělat. Dále hovořila o nejčastějších chybách managementu na farmě, které přímo ovlivňují onemocnění končetin DD. Představila, jak provádí na svých farmách kontroly a ošetření dermatitis digitalis. Zdůrazňovala fakt, že se musí kont-

rolovat již mladá zvířata, která bývají často rezervoárem infekční dematitidy skotu.

Následovala přednáška na téma: Biomechanika fungování paznehtů skotu, kterou prezentoval profesor Christoph Mülling. Srozumitelnou formou posluchačům objasnil mechaniku pohybu skotu, jejíž pochopení je základem pro správnou úpravu paznehtů. Rozebral, jaká je zátěž na jednotlivé prsty skotu a jak velký je to tlak na samotný pazneht. V neposlední řadě probíral nejčastější vlivy, které působí na oslabení pohybového aparátu, jako je acidóza, různé toxiny, nedostatek energie v krmné dávce, ale také přirozené povolování vazivových tkání, které nastává během okoloporodního období krav. Pokud je to možné, bylo by vhodné zabezpečit kravám ve dnech okoloporodního

období měkkí podlahu ve stáji. Uváděl také, že je důležité si uvědomit, že neinfekční onemocnění paznehtů jsou z 90 % způsobena špatnou mechanikou pohybu a z 10 % chybami ve výživě skotu.

O zakončení teoretických přednášek na konferenci Cow Master se postaral doktor Gerwen Lammers, PhD., který přednášel o schopnostech hojení kůže jako základní součást zdraví končetin skotu. Vysvětlil základní principy hojení kůže a ukázal výsledky výzkumů, které porovnávaly účinné látky a jejich vliv na rychlost hojení kůže. Jako ideální kombinace na podporu hojení ran se jeví kombinace chelátované formy zinku podporující tvorbu keratinu a mědi, která má prokazatelný baktericidní účinek.

I druhý den se účastníci konference mohli těšit na odpolední workshopy, které tentokrát probíhaly v přednáškových místnostech v hotelu. První zastávkou byl workshop Pietera Kloostermana, kde podrobně probíral nemoc bílé čáry paznehtu skotu. Ukazoval případy různého ošetření paznehtů s tímto onemocněním a porovnával tyto úpravy vzhledem k jejich funkčnímu vyhojení. Účastníci tyto jednotlivé úpravy s Pieterem Kloostermanem probírali.

Druhá zastávka byla s profesorem Christophem Müllingem, který názorně ukazoval vliv funkční úpravy paznehtů a podlah ve stáji na tlakové zatížení paznehtů skotu. Pomocí lisu, na který byl připevněn pazneht skotu, se dalo nasimulovat zatížení

paznehtu. Toto zatížení se odečítalo pomocí tlakových desek. Profesor měnil jednotlivé povrchy a ukazoval, jak se mění plocha zatížení paznehtu v závislosti na podlaze. Nejmenší plocha zatížení paznehtu je na čistém betonu, větší plocha zatížení byla téměř shodně u všech podlah z gumy. Z těchto výsledků je prokazatelné, že jakákoliv guma, která se položí na podlahu stáje, je pro paznehty skotu lepší než samotný beton.

Další workshop byl v rukou doktorky Andrey Fiedlerové, která na paznehtech skotu ukazovala nové trendy při aplikaci bloků v rámci terapie onemocnění rohového pouzdra paznehtu. Propojila informace z biomechaniky a výsledků tlakových testů, ze kterých se musí vycházet a mít je na paměti při aplikaci jakýchkoliv bloků na pazneht. Ukázala typy bloků, zhodnotila jejich výhody a nevýhody a účastníci prodiskutovali i různá lepidla, která na paznehty používají. Také provedla ukázkou aplikace bloku s důrazem na správná místa aplikace lepidla a umístění bloku na prstu.

Poslední zastávku praktických workshopů vedl MVDr. Jan Vobr, který působí jako veterinární lékař. Ve svých firmách se zaměřuje na management zdraví stáda skotu. Hlavní pilíř tvoří kompletní paznehtářská činnost, důsledně zaměřená na kvalitu provedené práce, vyhodnocení dat a komfortní přístup ke zvířatům. Na konferenci se zaměřil na vliv důsledné evidence onemocnění paznehtů na úspěšnou terapii. V podnětné diskusi přiměl účastníky si uvědomit, jaké informace o zvířeti jsou potřeba a z jakého důvodu a jak by se s nimi mělo pracovat.

Celkem se konference účastnilo 140 lidí, kteří mají zájem se vzdělávat v oblasti managementu skotu se zaměřením na problematiku paznehtů. Věříme, že načerpané vědomosti poskytnou nový pohled na tuto problematiku i na samotné podnikání a umožní jeho rozvoj k zajištění pohody zvířat, celkové spokojenosti a prosperity.

Ing. Jan Ludvík
a Ing. Jiří Andryšek, Ph.D.,
ADDICOO GROUP s. r. o.
MVDr. Jan Vobr, Jihočeská
univerzita, Zdravé stádo s. r. o.

